

Nonnetjes ontbraken helaas het afgelopen jaar, terwijl de Grote Zaagbek eenzelfde beeld gaf als het jaar ervoor, met een maximum aantal van 8 exx. op 31 december.

Waterrallen werden net als in de winter ervoor twee keer langs de oevers waargenomen (28 november en 19 december 1 ex.).

Waterhoentjes hebben dit voorjaar niet en Meerkoeten wel op de vijver gebroed. De aantallen waargenomen vogels waren bij de Waterhoentjes lager, en bij de Meerkoeten gelijk aan een jaar geleden.

Oeverlopers werden zowel in mei als in augustus weer op doortrek waargenomen. Steeds ging het slechts om een paar vogels.

IJsvogels nemen na een paar zachte winters steevast toe in aantal. Maar liefst zes keer kon deze prachtvogel genoteerd worden het afgelopen jaar.

Conclusie

Op Dodaars en IJsvogel na lagen de aantallen van de overige soorten dit jaar gelijk of lager dan het seizoen ervoor. Globaal gezien kan van een lichte achteruitgang worden gesproken. Dergelijke fluctuaties lijken vooralsnog natuurlijk van karakter en geven geen aanleiding tot zorg.

W. Andelaar

Als geen andere plaats leent Noordwijk zich voor een rondje groen. Met de vuurtoren als middelpunt iets oppikken van wat de natuur te bieden heeft.

Bij de opening van de Moby Dick tentoonstelling in de bibliotheek brak Martin Ros een lans voor het behoud van de walvissen. Met een vurig pleidooi riep hij op tot beschermende maatregelen en veroordeelde hij de Noren en de Japanners, die nog steeds op deze dieren jagen. Hij voorspelde dat als men zo doorgaat de walvissen straks zijn uitgestorven. Een dergelijk doemdenken kom ik vaak tegen. Zo stond ik op mijn rondje op de boulevard te praten met een oudere Noordwijker. `Er zit geen vogeltje meer in de duinen,` was zijn bijdrage aan het gesprek. `Vroeger vond je volop nestjes als je even door het duin liep, nu is alles door die rot-vossen opgevreten`. Mijn voorzichtige reactie dat er nog nooit zoveel nachtegalen in het duin zijn geweest dan de afgelopen jaren, werd weg gewimpeld.

Een dergelijke opvatting werd door Jan P.Strijbos ooit eens verkondigd in een interview met een krant. Op een antiquairebeurs kwam ik in contact met een vriend van Strijbos. Jarenlang reed hij de schrijver-filmer naar de plaatsen waar een filmavond werd gegeven. Ook Noordwijk werd door hem vrijwel jaarlijks bezocht. Van deze man kreeg ik dat krantenknipsel waarin Strijbos zich pessimistisch over de vogelstand uitliet. Als voorbeeld noemde hij de Aalscholver die naar zijn mening op uitsterven stond.

Natuurlijk is het terecht dat we ons zorgen maken over de natuur om ons heen. Niet voor niets werd in Den Haag over het milieu gesproken, al is deze conferentie vrijwel mislukt. Toch zijn reacties als boven genoemd: alles gaat naar de, onterecht. In tegenstelling met wat Martin Ros beweerde gaat het met een aantal walvissoorten, na het stoppen van de grootschalige jacht, weer goed. Deskundigen, zoals Chris Smeenk, zijn bijvoorbeeld van mening dat de Potvissen belangrijk in aantal zijn toegenomen. Over de Aalscholver kunnen we kort zijn. Deze vogels nemen in ons land, maar ook elders enorm toe. Er zullen weinig uurtotaalkaarten langs onze kust zijn ingevuld zonder deze vogel te turven.

In het programma Vroege Vogels was er laatst een gesprek met Wouter van Dieren. Hij is een van opstellers van het rapport van Rome. Er werd tegen hem gezegd dat het rapport toch wel erg pessimistisch was gestemd. Dat al die rampzalige scenario's die werden geschetst, niet waren uitgekomen. Van Dieren pareerde deze stelling met de opmerking dat in het rapport duidelijk is aangegeven wat er allemaal bij een ongewijzigd beleid stond te gebeuren. In de jaren tussen het uitkomen van het rapport en nu, is er wel wat gebeurd. Er zijn in deze periode een groot aantal

maatregelen genomen die vruchten hebben afgeworpen. `We zijn er nog lang niet en we doen nog veel te weinig, maar er zijn wel resultaten bereikt`, volgens Van Dieren.

Dezer dagen kreeg ik het boek van Rachel Carson, *Dode Lente*, weer in handen. Al lang geleden, jongeren kennen zelfs haar naam niet meer, gaf zij

met haar boek de stoot tot milieubesef. Ook al blijven we ons zorgen maken over de wereld voor onze kinderen en kleinkinderen, dank zij haar en vele anderen kunnen we op ons rondje de Graspieper nog in de zeereep horen.

Zeevogels en walvissen

Jelle van Dijk

De laatste jaren is de belangstelling voor het waarnemen van zeevogels en walvissen vanaf de veerboten Engeland-Spanje sterk toegenomen. In de zomer kun je kiezen uit twee verbindingen die beide het diepste gedeelte van de Golf van Biskaje aandoen. De ene ferry gaat van Portsmouth naar Bilbao en de ander vaart van Plymouth naar Santander. Op het Internet verschenen interessante rapporten en ook een blad als *Birding World* besteedde er in april 2000 uitvoerig aandacht aan. In ons land was Ruud Vlek degene die deze bootreizen onder de aandacht van anderen bracht.

In het voorjaar van 2000 kwam Jan Jacobs met het plan om met een groepje vogelaars een dergelijke reis te ondernemen. Het was niet moeilijk een aantal liefhebbers te vinden en spoedig waren de plannen rond. We kozen voor de minicruise van £99 vanuit Plymouth.

Op dinsdag 22 augustus vertrokken we in de camper van Willem Baalbergen. Behalve de acht personen en hun bagage (waaronder tentjes en slaapspullen) werd ook nog een flinke voedselvoorraad ingeladen. Zonder files reden we via Breda en Antwerpen naar Gent. Daar namen we de snelweg naar Oostende. Ruim vier uur na vertrek uit Noordwijk stonden we op het parkeerterrein van SeaFrance in Calais. Na een kleine drie kwartier konden we inschepen op de *Renoir*. De overtocht naar Dover gaf de volgende vogels te zien: 6 Jan-van-genten, 15 Zwarte Zee-eenden, 5 Aalscholvers, 2 Noordse Stormvogels,

1 Visdief, 2 Grote Mantelmeeuwen en 3 Zilvermeeuwen. Opvallend was het vele wier dat in het water dreef. Hierbij was veel Riemwier, maar ook veel Japans bessenwier.

De ringweg van London gaf geen files te zien en spoedig reden we richting Exeter. Bij Stonehenge gaat de vierbaansweg over in een gewone weg met twee rijstroken. Veel vertraging leverde dit nu niet op. Bij Wincanton vonden we het welletjes en

spoedig vonden we de camping uit de ANWB-gids.

De volgende morgen waren we weer spoedig op weg naar Plymouth. Onderweg zagen we enkele Buizerden, Eksters en Torenvalken. Omstreeks 10.30u reden we het haventerrein van Plymouth op. Dankzij de reserveringen konden we snel verder. Bij het uitladen zagen we verscheidene Engelsen met kijkers en telescopen naar de vertrekhal lopen.

Het schip dat langs de kade op ons wachtte, was de *Val de Loire* van de Franse maatschappij Brittany Ferries.. Het schip is 162 m lang en 27 m breed. De vaarsnelheid bedraagt 20 knopen (37 km/u). Er kunnen 2140 personen en 580 auto's worden vervoerd.

Na de paspoortcontrole konden we aan boord gaan. Jan Jacobs had vier hutten gereserveerd die dicht bij elkaar op het negende dek lagen. Op het voordek was het al voor de afvaart een drukte van belang. Na enig geschuifel en ellebogenwerk lukte het Hein Verkade en mij een staanplaats in de rechterhoek te bemachtigen. Er stond nog een motorrijder tussen ons in, maar toen wij druk met elkaar in gesprek gingen, was hij snel verdwenen.

Even na 12.00u werden de trossen losgegooid. Tussen de vele meeuwen zagen we opeens een Slechtvalk. Vermoedelijk had deze vogel op de grote, verlaten silo gezeten die naast de aanlegsteiger van de Brittany Ferries staat. Dit vermoeden werd bij terugkomst bevestigd! Spoedig passeerden we de golfbreker met het vuurtorentje in de havenmond. Direct hierna werden de eerste Jan-van-genten waargenomen. Ook de Noordse Stormvogel werd al dicht onder de kust opgemerkt. Na ruim een half uur passeerden we de hoge vuurtoren van Eddystone, een rotspunt op zo'n 20 km uit de kust. Na meer dan een uur varen werden de eerste Bruinvissen signaleerd en de spanning steeg toen de eerste schreeuw *petrel* klonk.

Het was ondertussen harder gaan waaien, waardoor alleen de echte waarnemers op het voordek achterbleven. Na het derde uur hadden we dan ook